

Lisan peşinde gezmenin sonuçları.

Aklıma yazacak konu gelmediğinde ne yazmam gerektiğini belirlemem lazım. Bazı bitmeyen konular vardır. *Adalet* mesela, *aşk* hakeza, sonracıma *ölüm* ve *eğitim*. Pişir pişir dağıt, tükenmeyen hazineler bunlar.

/Yazar/ taifesinin bir kısmısı, bu konulardan birini alır, kırk sene bitiremez. Yazar babam yazar. İnsanın diyelim *aşk* gibi *saçmalanması imkansız* bir konuyu bile *kırk sene* yazması için azıcık *eksik* olması lazım bence.

İnsan sıkılır. Daha doğrusu ben sıkılıyorum. *Aşk* konusunda ne söyleyebilirsin? Yeni bir şeyi geç, kendini tekrar etmeden ne söyleyebilirsin?

Hah, benim *hiçbir şey aklıma gelmediğinde yazdığım konu* da, *yazı* olabilir.

Blogun yediyüzonaltıncı defa değiştirdiğim adının neden *Bu Yazıları Okumayın* olduğunu sordu bir arkadaş. *Yazılar okunsun* diye dedim.

Bloga neden ad vermek zorundayım onu da bilmiyorum. Besmeleyle başlamak belki daha iyi olur ama *olduğun gibi görünme* davasından, fazla *dindârâne* de görünemiyorum. Okur besmeleyi içinden çeksin.

/Olduğun gibi görünmek/ ne kadar zor Ya Rabbî. Hatta imkansız. Ne olduğumu bilsem görüneceğim ama bilemiyorum. Bir noktayım ve konuşurken çoğalıyorum.

Yazar çizer takımında okunma isteği önemli. Varolma kaygısı. İnsan varolduğunu çevresinden aldığı sinyallerden anlıyor. *Sevgi* dediğimiz şey de bu sinyallerin en *normali*, ancak kimisi *sinyal olsun da çamurdan olsun* kafasında. Mesela insanlara eziyet edip, onların sıkıntılarını yansıtmasından da haz alıyor.

Okunduğunu bilmek de bu sinyallerden. Yazıyorsun ve karşı taraftan bir sinyal bekliyorsun. *Sayfa ziyaretçisi* mesela, insanların yazıyı paylaşımları veya altına yorum bırakmaları. Kitap yazıyor olsam çok satmasından alırım bu sinyali. *Ünlüyüm ve insanlar beni seviyor* güven veren, insandaki o sinyal açlığını doyuran cinsten. *Ünlü* olmanın asıl cazibesi de bu sanırım.

Bununla beraber bu sinyalin gereğinden fazla ciddiye alınması, insanı *ortalamaya* mahkum ediyor. Çünkü sinyalin en güçlü olduğu yer, eserin ortalamaya hitap ettiği, *herkesin anladığı* cinsten olduğu

---

yer. *Herkesin anladığı* demek, *kalitesiz* demek değil velakin herkesin anladığına odaklanan insan da, kalite kaygısı azalıyor. 50 liraya sattığın malı da, 30 liraya da, 3 liraya da alabiliyorsan, neden daha fazla para veresin?

Herkesin anladığı cinsten yazının, birçok durumda, *kimsenin anlamadığı cinsten* yazılardan daha iyi olduğu kanaatindeyim. Bunun sebebi, *sinyal eksikliği* değil, ancak insanların geneline hitap etmenin getirdiği *netliğin*, düşüncenin ve yazının kalitesine olumlu etkisi. *Anlaşılmaz yazmak* marifet değil, yazıya terminoloji doldurmak da hakeza.

Düşünceleri somut olaylar vasıtasıyla açıklamak, onları formalize etmekten daha zor geliyor bana. Felsefecilerin uğraştığı birçok konunun, gerçek dünyadaki karşılıklarının ne kadar zayıf olduğunu görmek işimize gelmediğinden, onları somutlaştırmak yerine soyutlaştırıyoruz. Somut ahlaki meseleler, farazi sorunların hayali çözümlerinden daha ciddi geliyor.

/İnsanların geneli/ de, yazıdaki soyutluktan sıkılır ve somut bir şeyler okumak ister. Kafada canlandırması kolay olsun.

Düşüncenin meydana gelmesinde de böyle bir sıra olduğuna inanıyorum.

İnsanlar somutları düşünerek başlıyor ve sonra soyut kurallar öğreniyorlar. Matematik öğretiminde yapılan hatalardan biri bence bu. Matematik, evet, soyut, ancak çocuklara somut örneklerden başlayıp, soyutlukları anlatmak lazım. Tek tek örnekleri gösterip, sonra bunların genel formüllerini bulmak.

Tahtaya çizilen üçgenlerin iç açılarının 180 derece olduğunu kendileri bulsun. Matematikte (ve diğer birçok alanda) önemli olan *matematik faaliyeti* değil mi?

Kafanın içindeki faaliyeti ölçemediğimiz için ölçebildiklerimizle uğraşıyoruz. Birinin düşünüp düşünmediğini bilemediğimiz için, problem çözme bilgisini ve öğrenme yeteneğini ölçmeye çalışıyoruz.

Muhtemelen birkaç on yıl içinde, beynin o an ne kadar çalıştığını gösteren *makinelere* çıkacak. Kafaya tak, göstereyim, *akıl yürütme bölümü* %30, *hafıza bölümü* %20, *hayal etme bölümü* %80 çalışıyorsa, bu adamın kafasını o an pek kullanmadığını anlayabiliriz. Öğretmenlik de, eğitim de değişecek o zaman. Bilgisayarlar doğrudan kafamıza vura vura eğitecek bizi.